

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๐๑๒/ ๖๒๑

ลง ๓/๖๒
๒๑ มี.ค.๖๒
IS.๒๔.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓
รหัสเรื่อง : ส19445
วันที่ : ๒4555/59
วันที่ : 21 มี.ค. 59 เวลา : 14:34

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ขอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง สรุปผลการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒
(2nd ASEAN Conference on Biodiversity)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ (2nd ASEAN Conference on Biodiversity) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยมีการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก โดยเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นของกลุ่มประเทศอาเซียน ภายใต้กรอบคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity - AWGNCB) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment - ASOEN) โดยมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Ministers on the Environment) เป็นประจำทุกปี ซึ่งที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้รับทราบการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ ของประเทศไทย

๑.๒ คณะกรรมการ...

๑.๒ คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) เป็นประธาน ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะฝ่ายเลขานุการ กอช. ดำเนินการนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาอนุมัติการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียน ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการ และการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔

๑.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) ได้อนุมัติให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ที่มีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) เป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นเวทีการประชุมวิชาการ เพื่อหารือถึงวาระแห่งอาเซียนด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน กลุ่มประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้อง สำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักเลขาธิการอาเซียน ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ ประมาณ ๗๐๐ คน

๔.๒ การประชุมครั้งนี้ นับเป็นการประชุมด้านความหลากหลายทางชีวภาพครั้งแรก ที่ханรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน อันแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียน ในการบริหารจัดการทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นมรดกอันล้ำค่าให้กับลูกหลานต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการจุดประกายในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพกับธุรกิจ และยังเป็นจุดตั้งต้นของการผนึกกำลังกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาจุดยืนร่วมกันในการเจรจาในระดับโลกภายใต้การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ณ สหรัฐเม็กซิโก

๔.๓ รูปแบบการประชุมประกอบด้วยการประชุมรวม (Plenary) และการประชุมกลุ่มย่อย (Session) ในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดกิจกรรมคู่ขนาน ได้แก่ การจัดนิทรรศการ และการศึกษาดูงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

๔.๔ ผลลัพธ์ที่สำคัญของการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ มีดังนี้

๑) การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑ - ๒๐๒๐ และเป้าหมายไอจิ (Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Targets) ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เป้าหมายส่วนใหญ่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยเฉพาะเรื่องมลพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงการลดจำนวนลงของชนิดพันธุ์หายากใกล้สูญพันธุ์และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องเพิ่มความพยายามในการดำเนินงานมากขึ้นเป็นสองเท่า เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยเฉพาะในประเด็นหลัก เช่น

๑.๑) ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นกระแสสังคมในปัจจุบัน

๑.๒) เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ โดยเฉพาะสัตว์ป่า

๑.๓) สร้างความสมดุลระหว่างการผลิตอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๒) การดำเนินงานในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ โดยให้มีการดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่น

๒.๑) การเสริมสร้างความรู้และความตระหนักของสาธารณชนในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง

๒.๒) การเชื่อมโยงงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากับนโยบายของประเทศให้มากขึ้น

๒.๓) การจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญทางระบบนิเวศและพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงร่วมกัน

๒.๔) การบูรณาการโครงการริเริ่มด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

๓) การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ เนื่องจากกฎระเบียบและกลไกที่มีอยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ที่ประชุมเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการอย่างจริงจังในด้านต่างๆ เช่น

๓.๑) การดำเนินมาตรการด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยให้มีการรวบรวมและบันทึกความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๓.๒) การผนวกข้อกำหนดด้านการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์เข้าในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓) การดำเนินงาน...

๓.๓) การดำเนินงานตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าเพื่อให้เกิดพันธมิตรในการดำเนินงานร่วมกันทั้งด้านการวิจัยพัฒนาและการค้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากทรัพยากรพันธุ์กรรมและความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

๔) ธุรกิจและความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันในการสนับสนุนให้ภาคธุรกิจส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งเป็น “ต้นทุนทางธรรมชาติ” (natural capital) โดยเสนอแนะให้ภาคธุรกิจของอาเซียนดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่น

๔.๑) ดำเนินธุรกิจในทิศทางที่เน้นการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน รวมถึงการดำเนินธุรกิจที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๔.๒) ผู้นำองค์กรควรบูรณาการประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่แผนธุรกิจขององค์กรอย่างเหมาะสม เพื่อแสดงถึงวิสัยทัศน์ในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ

๕) สุขภาพกับความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ประชุมเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการด้านต่างๆ เช่น

๕.๑) ศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญา ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและโภชนาการอาหารพื้นบ้าน วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารพืชสมุนไพร ยาแผนโบราณ รวมถึงโรคที่ติดเชื้อมาจากสัตว์สู่คนและเชื้อดื้อยา

๕.๒) จัดตั้งหน่วยงานเพื่อรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

๕.๓) การจัดทำกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสุขภาพและความหลากหลายทางชีวภาพ

๔.๕ แนวทางการดำเนินงานต่อไป

๑) การประชุมเพื่อเตรียมประเด็นเจรจา/ท่าทีที่ประสงค์จะหยิบยกขึ้นหารือในการประชุมคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ วิชาการและเทคโนโลยี สมัยที่ ๒๐ และสืบเนื่องไปถึงการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ ณ สาธารณรัฐเม็กซิโก ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ โดยประเด็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนประสงค์จะผลักดัน เช่น

๑.๑) ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่ง โดยเน้นในพื้นที่ทางทะเลที่มีความสำคัญทางชีววิทยาและระบบนิเวศ

๑.๒) ความก้าวหน้าการดำเนินงานของชาติสมาชิกอาเซียนตามเป้าหมายไอจิ โดยเน้นเป้าหมายไอจิที่ ๑๑ ในการขยายเครือข่ายพื้นที่มรดกแห่งอาเซียน

๑.๓) การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการเกษตร การท่องเที่ยวและการประมง

๒) การยกร่าง...

๒) การยกร่าง (ร่าง) แลกเปลี่ยนการร่วมของรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียนต่อการประชุมระดับสูง ระหว่างสมัยการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ ที่ประชุมมีความเห็นให้สมาชิกอาเซียนเสนอสาระที่ประสงค์จะให้บรรจุลงในร่างแถลงการณ์ฯ และจัดส่งให้สาธารณรัฐสิงคโปร์ ในฐานะประธานยกร่างแถลงการณ์ เพื่อเวียนให้ประเทศต่างๆ พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ หากมีความคืบหน้าเป็นประการใด จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

สรุปผลการประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบสรุปผลการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒ (2nd ASEAN Conference on Biodiversity)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม